

Proslov dra Josefa Tognera při pohřbu kol. dra Em. Lisky.

Dre Lisko, kolego a příteli!

Se sporého stromu čl. notářstva jako bleskem ufa-
ta shroutila se mohutná, zelená větev, která vysoko a
dychtivě špěla k jasným výšinám lidského poznání, uka-
zujíc ostatním cíl a směr a opravňujíc ve zralosti muž-
ného věku k nejlepším nadějím.

Syn úrodné Hané, na níž vlní se široké lány v létě
plně bohatých, nepodajných klasů slibujících a dávajících
požehnanou úrodu, byl's plným, nepodajným klase
dávajícím mnohonásobně, což v duši Tvou a srdce Tvé
Tvoji učitelé seli a sázeli, všem, kdož s Tebou ve styk
vešli.

Připraven pro dráhu advokáta necítil's se povola-
ným pracovat pro zájem jedné strany a hájiti právo
jedné strany, proto volil's skromnější povolání notáře,
poněvadž Jsi se cítil, povoláním býti mezi stranami,
brániti právo a spravedlnost v jejich vznikání na pro-
spěch obou stran.

A věru plně dostál's tomuto úkolu notáře, jemuž náš
nezapomenutelný dr. Batěk určil v justičním organismu
úkol hygienika, jehož práce spočívá v zabraňování
sporů.

Svémi vědomostmi, svojí pílí a příslovečnou svědo-
mitostí byl's nám zářivým příkladem plnění našich úřed-
ních povinností.

A vedle svědomité práce svého povolání seznamo-
val's nás s iudikaturou našich soudů, svými články v Če-
ském Právu a svými přednáškami sdílel's s námi ne-
zištně z bohatého zdroje vlastního poznání, byl's nám
rádčem a pomocníkem. vždy ochotným a spolehlivým.

Pracoval's v našich stavovských institucích a od-
borných organizacích nezištně a pilně, nenáročně a vy-
trvale. Třímál's vysoko prapor stavovské cti a práce.
Proto slibujeme u rakve Tvé, že ctíti chceme památku
Tvou sledující příklad Tvůj a plníce podle vzoru Tvého
povinnosti našeho úřadu a v tom smyslu volám Ti na
shledanou.

A kdo měl příležitost poznati Tvé zlaté srdce, iež
nebylo schopno zloby a škodolibosti, Tvoji lásku k ro-
dině, ten doznat musí, že's byl jeden z těch, kdož zaslou-
ží ono řecké epiteton ornans: kallos kagathos.

Dre Lisko: non mortuus es nobis, exegis monumen-
tum aere perenius.

Dr. Hugo Patsch:

Reasumace daní a změna východiskové bilance.

Rakouské právo daňové neznalo změnu daňových
předpisů z důvodů okolností nově na jevo vyšlých, a do
novelisace zákona o daních osobních zákonem ze dne
23. ledna 1914 č. 13. ř. z. ani restituce in integrum pro
zmeškání lhůt. Teprve novelou touto vsunut do zákona
o daních osobních nový paragraf 286, jednající o tom,
kdy lze žádati za navrácení do předešlého stavu ná-
sledkem živelných událostí, neb událostí jiného druhu,
jichž nebylo lze předvídati neb odvrátiti, aby dodržena
byla lhůta k opravním prostředkům v řízení ukládacím
nebo odvolacím.

Právo uherské, tedy právo, platné na území Sloven-

ska znalo restituci jak pro zmeškání lhůt, tak také z dů-
vodů okolností nově na jevo vzešlých aspoň v trestním
řízení před sedriemi a před správním soudem.

Řízení posléz uvedené bylo však zákonem ze dne
2. listopadu 1918 č. 3. sb. z. a n., jímž zavedena jednotná
úprava řízení před nejvyšším správním soudem, zru-
šeno.

Možno tedy tvrditi, že do vydání nového zákona
o přímých daních ze dne 15. června 1927 čís. 76. sb. z.
a n. není z á k o n n ý c h předpisů, jež by připouštěly
restituci daňových předpisů z jiných důvodů, než pro
omluvitelné zmeškání lhůt.

Starší judikatura, lpíc na slovném znění lhůtového
zákona ze dne 19. března 1875 č. 28. ř. z. takřka vše-
obecně docházela k úsudku, že daně právoplatně vymě-
řené jsou nezměnitelné, i když bylo při vyměřování jich
zjevně právo porušeno (nález z 18. ledna 1911 č. 8041).

Avšak již nejbližší judikatura (nálezy z 24. listopadu
1911 č. 12212 a z 11. září 1913 č. 9687) zásadně právo na
reasumaci ob noviter reperta přiznává a judikatura na-
šeho nejvyššího správního soudu konstantně, počínaje
nálezem z 2. září 1919 č. 4119 — 92 B, tuto zásadní
oprávněnost potvrzuje.

Nálezy tyto, jakož i další z let 1924 až 1926 byly
jistě důvodem, že nový daňový zákon v § 340 stanoví
zásady daňové reasumace i z důvodů okolností nově na
jevo vyšlých.

Bude dobře předem vzpomenouti nejdůležitějších
těchto nálezu.

Veškerá tato rozhodnutí týkají se předpisů daně
výdělkové podniků veřejně účtujících, což vysvětluje
se tím, že jen při těchto podnikcích okolnosti nově na jevo
vzešlé měly při zdaňování svou důležitost, jelikož pod-
niky, podléhající všeobecné dani výdělkové, nebyly zda-
ňovány podle čistého výnosu, nýbrž podle všeobecné
výdělečnosti podniku.

Nejdůležitějšími nálezy pro posouzení naší otázky
jsou tyto:

1. Nález z 13. května 1924 č. 8484 — 1947 B.

Bilance řádně schválená stala se základem pro vý-
měru daně zárobové (výdělkové) podniků veřejně účtu-
jícího. Po pravoplatnosti daňového předpisu valná hro-
mada tuto bilanci reasumovala z důvodů mylného účto-
vání, jelikož prý v konečných účtech vynechány byly
některé dluhy společnosti. Stížnost finanční zemský úřad
zamítl z důvodů, že není dovoleno právoplatně vymě-
řenou daň na základě pozdější opravené bilance upra-
viti neb odepsati.

Nejvyšší správní soud nerozhodl meritorně, ale pro-
hlásil zásadu, že reasumace daní ve prospěch strany
z důvodů nově na jevo vyšlé okolnosti zákonem vylou-
čena není.

Nález týká se sice Slovenska, leč pro stanovení zá-
sadního principu má význam a důležitost všeobecnou.

2. Nález z 12. listopadu 1924 č. 19514 — 2174 B.

Po předpisu daně, leč ještě před pravoplatností do-
máhá se strana rekusem změny předpisu daňového,
předkládajíc novou daňovou bilanci, sdělanou v zása-
dách podniků veřejně účtujících z důvodů, že společností
s r. o. v důsledku zákona ze dne 18. ledna 1920 č. 271
sb. z. a n. zdaňovány býti mají podle hlavy II. o dani
výdělkové, kdežto předložená prvá bilance k této změ-
ně zákonné ještě nepřihlížela.

Strana v odvolání svém dále namítá, že původní bi-